

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

محمد طاهر - امریکا

۰۳ جون ۲۰۲۲

جنبش زنان و طالبان

بخش ۱۱

اجباری شدن حجاب در نظام های اسلامی.

در بخش قبلی تا حدودی بر تاریخچه حجاب در جهان و افغانستان مروری داشتیم. این که چگونه برقع یا روبنده اجباری شد و رژیم های اسلامی فرمان اجباری شدن آن را داد مورد بررسی قرار می دهیم. تاریخ محصول عمر انسان ها از بدو پیدایش در کره زمین است. حوادثی که بر مردمان گذشته رخ داده و واکنش های فردی یا جمعی به حوادث در طول این تاریخ منجر به شناخت بهتر و بیشتر نسبت به جامعه کنونی شده است. تاریخ نشان داده است که کدام ملت به چه دلیل پیشرفت کرد و چه باعث عقب ماندگی ملتی دیگری شده است.

در روم و یونان باستان زنان طبقات بالا اجتماع در تخت روان و روپوش دار بیرون می آمدند که ضرورت به پوشیدن چادر نداشتند. ملکه ها و زنان اشراف در محافل و درون خانه با چادر و زنان خدمتکار بدون حجاب بودند. زنان طبقات بالای جامعه، پاکدامن شمرده می شدند و زنان برده که برای تأمین نیاز جنسی و رقص استفاده می گردیدند، از نازل ترین طبقات جامعه به شمار می آمدند. رومی ها کسانی را که لباس تنگ می پوشیدند مجازات می کردند. زنان وقتی از خانه خارج می شدند، روی لباس شان ردای بلند می پوشیدند تا تمام بدن تا روی پاهای شان را بپوشاند تا چیزی از برآمدگی های بدن شان مشخص نشود.

قبل از ظهور اسلام، در جامعه عرب زنان طبقه اشراف برای تمایز از زنان فرودست حجاب داشتند. مردان ثروتمند زن یا زنان رسمی خود را در خانه نگه می داشتند و کار های خانه را به دوش برده های خریده شده شان انجام می دادند. پس از ظهور اسلام و آزار و اذیت همسران و دختران پیامبر، برای شناسائی و در امان ماندن ایشان از چنین مزاحمت هائی، آیاتی چند مبتنی بر « پوشش زنان و دختران پیامبر و هم چنین زنان مؤمن آزاد» نازل گشت. در حالی که زنان برده مسلمان و غیر مسلمان شامل این توصیه نمی شدند. حتی حدود و مرز پوشش شان معین و مشخص نشده بود. فقط بعداً گروهی از فقهای اسلام، پوشش کامل سر و بدن و گروهی هم تنها به پوشاندن اندام های جنسی و قسمت هائی از بدن نظر به عرف زمان ظهور اسلام آن را الزامی و واجب دانستند. گروهی هم پوشیدن سر و گردن را حتی واجب ندانستند. تاریخ اسلام هیچ گاه از پوشیدن حجاب اجباری، نشانه ای ندارد. حجاب از نظر اسلام بیشتر از آن که

یک امر اعتقادی باشد به عنوان یک فرهنگ طبقاتی خود با عرف جامعه تطبیق داده شده است. در اسلام باز گذاشتن صورت و یا پوشش صورت یک امر معمولی بود نه اجباری.

با ورود اسلام در خاور میانه و سرزمین های شرق، روسری های زنان از جلو باز بود و هیچ مانع برای پوشش صورت زنان معمول نبود. با ورد استعمار گران بریتانیایی در شبه قاره هند و تحقیق در مورد این سرزمین متوجه شدند که زنان مسلمان چون راضیه سلطان، نور جهان و ارجمند بانو، مشاوران خوب در امور سیاسی و نقش پر رنگ در مسایل اجتماعی در هند دارند. برای جلوگیری از نقش زنان مسلمان در حاکمیت سیاسی هند، حجاب (برقع) را که از سر تا پای زنان را پوشش می داد ترویج کردند تا زنان را از تحصیل علم، کسب و فعالیت های اجتماعی محروم گردانند. چادری یا برقع که در افغانستان زنان می پوشیدند و امروز طالبان پوشیدن آن را اجباری گردانیده است، برای نخستین بار عکس یا تصویر آن در شهر لاهور در زمان تسلط انگلیس ها بر هند در اخبار وقت به چاپ رسیده است که بعداً در نیم قاره هند و افغانستان ترویج و معمول گردید.

رنگ و بوی ایدیولوژیک حجاب، بعد از استقرار رژیم اسلامی به خصوص در جمهوری اسلامی ایران، مروج شد و تأکید بر حجاب سیاسی نسبت بر حجاب تقلید از گذشتگان صورت گرفت. نشریه «زن روز» پوشش اسلامی را پشتوانه عقلی و مظهر یک فرهنگ، مکتب، حزب و یک جبهه خاص و قابل ارزش دانست، و تقلید از گذشتگان را بی ریشه و بی ارزش پنداشت. دستور امام خمینی از قم در باره حجاب زنان را روزنامه اطلاعات در شماره روز ۱۶ حوت سال ۱۳۵۷ خود چنین نقل قول کرد: «... در وزارتخانه های اسلامی، زن ها بروند کار کنند، در کار های اجتماعی شرکت کنند، ولی با حجاب اسلامی».

در مخالفت با این دستور خمینی زنان دست به اعتراض زدند که در مقابل اعتراضات شان، آیت الله اشراقی داماد امام خمینی به نمایندگی از حکومت خمینی در حوت ۱۳۵۷ در روزنامه کیهان نوشت: «مملکت، مملکت اسلامی است، باید قوانین مو به مو اجرا شوند اما طبق خواست امام باید حجاب اسلامی با شیوه های ارشادی توسط خانم ها با اشتیاق اجراء شود. مردم نباید در نهی از منکر، منکر را با منکر دیگر دفع کنند.»

در سال بعدی حکومت اسلامی ایران، حجاب اسلامی را به وسیله قوانین اجباری ساخت. چنانکه پوشش اسلامی در سال ۱۳۶۳ با تصویب قانون مجازات اسلامی، بر آنهایی که در ملاء عام از لباس های خلاف شرع اسلام استفاده می برند نافذ شد. (ماده ۱۰۲ قانون مجازات اسلامی) در سال های ۱۳۸۴، ۱۳۸۵ قوانین راه کار های اجرائی، سازماندهی مد و لباس در مجلس شورای اسلامی تصویب گردید.

حجاب اجباری در افغانستان را در بخش بعدی دنبال کنید.

از منابعی که در این نوشته استفاده شده است:

تاریخچه حجاب و یکی پیدیا. پوشاک در ایران (تاریخچه پوشش در ایران)
برقع برای زنان، اجباری که در صدر اسلام وجود نداشت. اعظم احمدی پژوهشگر بی بی سی فارسی.

بررسی تاریخچه پوشش

شبکه های اجتماعی

۳۱ می ۲۰۲۲